

DELOVNI LIST 5: Soodvisnost integritete posameznika in družbe

Primeri iz prakse

Kar se zgodi doma, ostane doma.

[PRIMER 1]: Učenec že nekaj časa v šolo prihaja z vedno novimi oblačili priznanih modnih znamk, pri čemer začne učitelj sumiti, da so ta oblačila ukradena iz trgovine. Kaj bi storili na učiteljevem mestu?

- Pogovorim se z učencem
- Pogovorim se s starši učenca
- Nič, saj ne vem, kako ravnati, če so res ukradena
- O situaciji se pogovorim s sodelavci
- Drugo:

Recimo, da učitelj izbere opcijo a). Učenec mu pojasni, da mu oblačila prinaša mama, odkar je začela delati v novi trgovini – ki je ravno trgovina učiteljeve sestre. Kaj bi storili na učiteljevem mestu?

- Pogovorim se z mamo učenca
- O tem povem svoji sestri
- Nič od tega, to ni moja stvar
- Drugo:

Kakšne bi lahko bile posledice izbrane odločitve?

[PRIMER 2]: Učenec sošolcem pripoveduje o očetovi službeni poti, na kateri je že par tednov. Učiteljica pa je prijateljica učenčeve mame in ve, da sta njegova starša v resnici v postopku ločitve, česar otroci še ne vedo. Prijateljica namreč še vedno upa, da bosta z možem ponovno skupaj in otrokom ne želi zbudati neprijetnih čustev. Vendar učiteljica iz poznavanja situacije ve, da so njeni upi zaman. Kaj bi storili na njenem mestu?

- Pogovorim se z učencem, saj mi je mar zanj
- Pogovorim se s prijateljico in preverim, če gre pri očetu res za službeno potovanje
- Pogovorim se s prijateljico in svetujem, naj otrokom nemudoma pove za situacijo
- O situaciji se posvetujem s sodelavci
- Drugo:

Kakšne bi lahko bile posledice izbrane odločitve?

[PRIMER 3]: Oglejte si posnetek na <https://www.youtube.com/watch?v=B0UEFSmxkbg>: Učitelj na posnetku opazi, da ena od učenk vedno zamuja na prvo uro. Ko o tem povpraša njeno mamo, mu ta pojasni, da zaradi dodatne službe hčerke ne more pravočasno pripeljati v šolo. Domisli pa se, da bi lahko sama hčerko pripeljala do svoje službe, od tam do šole pa bi lahko hčerka pot nadaljevala z njim, torej s tem učiteljem, ki živi blizu.

Kako bi ravnali vi kot učitelj?

Razprava: V zgornjih primerih bi se lahko vprašali, ali in koliko se kot učitelji zanimati o družinah učencev, o zasebnem življenju njihovih staršev ter odnosih med družinskimi člani. V določenih primerih (npr. v primeru suma nasilja v družini¹) je očitno, da je o tem treba poročati. Drugi primeri pa manj jasni, še posebej, če se zgodi, da se znajdemo v precepu interesov – na primer biti na strani učenca ali svojega sorodnika. Je vedno mogoče ravnati v najboljšo korist učenca ter hkrati ohranjati lastno integriteto v odnosu z vsemi vpletenimi?

Moje osebno življenje je moja stvar.

[PRIMER 4]: Ste učitelj gospodinjstva. Z učenci veliko govorite o pomenu zdrave prehrane in kako uničujoče je za telo, če se občasno prenajedamo z nezdravimi prigrizki. Na splošno ste na šoli znani po tem, da promovirate in živite zdrav življenjski slog. Tokrat pa načrtujete zabavo za rojstni dan. Ko s polnim vozičkom alkohola čakate na blagajni, vas prideta pozdravit vaš učenec in njegova mama. Kaj storite?

- a) Pogreznem se v zemljo
- b) V zadregi povem, da načrtujem zabavo
- c) Se delam, kot da ni nič posebnega
- d) Drugo:

[PRIMER 5]: Oglejte si posnetek na <https://www.youtube.com/watch?v=5OMjeXdaoHk>: Profesorica angleščine se v petek popoldne dobi na pijači s prijatelji ob praznovanju prijateljevega rojstnega dne. Ko spijejo novo rundo žganja, profesorica opazi, da jo opazujejo njene dijakinje, ki so očitno prišle na večerjo v isto restavracijo. Je situacija podobna kot v prejšnjem primeru? Kaj bi storili na mestu profesorice?

¹ Zakon o preprečevanju nasilja v družini, 6. člen, <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5084>

[PRIMER 6]: Vi in učitelj(-ica) iz istega kolektiva postaneta par. Kaj storite?

- a) Zamenjam službo
- b) V službi se obnašam, kot da ni nič drugače
- c) O tem se pogovorim z ravnateljem in kolektivom
- d) O tem se pogovarjam z učenci
- e) Drugo:

[PRIMER 7]: Oglejte si še posnetek na <https://www.youtube.com/watch?v=cmiaLxCUDkw>. Srednješolski profesor na posnetku je že 4 mesece v zvezi z mamo dijaka, ki ga sam uči. O tem še ni povedal vodji oddelka v šoli. Kaj bi storili kot vodja oddelka/njegova nadrejena, ko izveste novico?

Razprava: V zgornjih primerih se sprašujemo, kako biti iskren do sodelavcev, učencev in njihovih staršev, po drugi strani pa vseeno ohranjati mejo med svojim službenim in zasebnim življenjem. Ste se že znašli v situaciji, ko se je ta meja zabrisala? Koliko vam je prijetno deliti svoje zasebno življenje z učenci in sodelavci in do katere mere ali v katerih situacijah se vam zdi to primerno? Katere informacije je nujno deliti s sodelavci?

[PRIMER 8]: Oglejte si še ta posnetek na <https://www.youtube.com/watch?v=it4a24xvHuU&t=14s>. Na posnetku eden od fantov, ki trenirajo bejzbol, trenerja vpraša, če bi se lahko z njim pogovoril o svojih vprašanjih o spolnih odnosih.

Kakšna čustva posnetek zbudi v vas? Kako bi se odzvali na trenerjevem mestu?

Kaj pa družbena omrežja?

Če uporabljate družbena omrežja, ali sprejemate tudi prošnje za prijateljstvo s strani sodelavcev? Kaj pa s strani učencev? Ali si vi ogledujete njihove profile na Facebooku, Instagramu ali drugih platformah?

Kaj pa bi storili, če bi na družbenih omrežjih zasledili neprimerne vsebine, v katere so vključeni učenci šole, na primer spletno medvrstniško nasilje (ang. »cyberbullying«), samopoškodovanje, »sexting« (pošiljanje fotografij, videoposnetkov in sporočil s seksualno vsebino)?

Kaj pa, če bi zasledili, da učenci na družbenih omrežjih širijo neprimerne vsebine, komentarje in laži o enem od sodelavcev?

VEČ: Priporočila o varni uporabi družbenih omrežij za učitelje, lahko najdete na: <https://www.steker.si/clanki/priporocila-za-ucitelje-za-varno-uporabo-druzbenih-omrezij/>

[PRIMER 9]: Oglejte si še posnetek na: <https://www.youtube.com/watch?v=fGQbLSEPN5w>. Eden od profesorjev opazi, da je njegova sodelavka na družbenem omrežju, kjer ji sledijo tudi dijaki, objavila fotografijo z zabave, na kateri je slikana s cigareto in steklenico žgane pijače v roki.

Kako bi ravnali, če bi se znašli v položaju tega sodelavca? Kakšne so lahko posledice za profesorico, ki je objavila fotografijo?
